

SANAT GÖRÜŞÜ

(1993 Nisan
Yapı Kredi B.
Kemal Satır
Galerisindeki
Sergiyle ilgili.)

1957 yılında Josef Albers'le çalışmaya başlayınca, kısa bir süre sonra onun öğrendik. Çok yoğun ve disiplinli renk derslerine karşın Albers'in kendisi "Albers etiketli" ve "görünüm-lü" öğrenciler istemiyor ve bunu bilerek engelliyordu. Kişisel ve yaratıcılık hocamız tarafından birden ön plana alınca o sonsuz arayış ne yazık ki erken baplıyordu. İlk yaşında yazmayı öğrenmek zorundaydım.

1962 yılında Resim Bölümünü bitirdiğim zaman New York'ta Soyut Ekspresyonizm yerini istemiyerek Pop-Art'a bırakıyordu. Bu dönemde Resim Sanatının gelişim kronolojisinde ve ideolojisinde soğuk savaş önyargılarının ve dualitesinin etkisi çok ağır basıyordu. O sıralarda New York "Modern Sanat Müzesinde" açılan "Imoges

(2)

of Man" sergisi beni ve boya arkadaşlarımı, arayışlarımız yönünde çok etkiledi. Giacometti'ler, Picasso'lar, Beckman'lar, Dix'ler, Chagall'lar, Diebenkorn'lar ve daha birçokları, belli ki bu geçici ve yopay polarizasyonun dışındaydılar. Bu sergiyi iyice inceleyince Resim Sanatının gerçek omurgasının ve tarihsel misyonunun tutarlı bir hümanizma olduğunu görüp, bu yönde istiyerek yoğunlaşmaya başladık. Bunun dışında yirmi yıldır yoğun bir boya laboratuvarı haline gelmiş olan New York, resimsel, görsel ve teknik açıdan ciddi kazanımlar elde etmişti. Alışılmış resim yapma süreci içinde öncelik kazanmaya alıştırılmış desen'in ve biçim'in güzelce bitip boyanın başladığı tekniği resim türü (figür veya soyut) kökünden yıkılmıştı. Venedik ekolünün ve Empresyonizmin temel görsel ve boyasal yapısına yeni bir avuç aşılanmıştı. Bu dinamizmden etkilenmemek olası değildi.

Desen, kurgu, boya sıralamasının
 akademik modern sanata da
 epey yerleşmiş olan evcil ve
 tertipli yönteminin tepetaklak
 olduğu bir döneme tanık
 olarak yurda döndük desen
 sürüş, boya sıralamasındaki
 değişik, dinamik ve estetik
 öğeleri figür deformasyon
 ve ifadesini yoğunlaştırmak
 ve pekiştirmek için kullanarak
 eleştirel türde sosyal içerikli
 resimler yaptım. Kendi
 yaptığım resimlerde de
 gördüm ki, DESEN'i resmin
 sonuna kadar taşımak,
 fırçayla barıştırmak DESEN'in
 önemini azaltmıyor, tersine
 desen resmin sonucuna
 yönelik, renkle barışarak,
 çağdaş bir bir biçimde
 hayatiyet kazandı, fırça
 ve boyanın içine yürüyerek
 resim bitinceye kadar
 kendini canlı tutuyor.
 Desen'in geleneksel akademik,
 ve geleneksel modern resimdeki
 özelliği edilgen bir karkas
 olarak boya tarafından
 örtülmeyi beklemesidir.
 Gelenekçi yönken sağlamadır,
 ve riske girmeyi sevmeyi

fırça ve boyanın desen'i örtme
 işlevini yükleyip veya OLMAYAN
 DESEN'i kamufle edip sonucu
 yönelik daha asil araçlar
 olmak kimliğine bürünüp
 akademik bir yüksek sanata
 yönelme tavrını ön plana
 çıkarır. Sanat-tarihsel
 kategorilerin dışında
 Titian, Goya, Monet, Manet
 ve De Kooning'e bu
 gerçekler ışığında ressamca
 bakılırsa, FIRÇAYA SIKMIŞ
 desen'in resim sanatında
 sağladığı canlı plastisite
 ve ilertemenin sesi bile
 duyulabilir.

1969 yılında Kuzgun Acar'la
 Akvansaraydan bir ufak
 sekne denize indirdik.

Kuzgun'la çok ciddi konular
 konuşur sonra hayalinizde
 açık denizlere çıkar serahatlerdik.
 İlk açık deniz yolculuğumu
 Kuzgun'la yapmak kismet
 oldu. İlk yolculuğu
 Altan Cürman'la yaptık.

Marmara Adası Mermer
 Ocaklarında (Palatia) çektiğim
 film, mermer tarihinin toz toprak
 içinde yatıyor olması, Papalimone
 Adasına gidip ve o acemilikte
 yediğimizi serkinolar. O yoldan
 sonra her yıl denizden

Pazolimona gittim. Dört beş yıl "Deniz mekânının" beni yovap yovap içine aldığı, o güne dek bize hiç değündürölmeyen aşırı ciddi bir resim konusunun içine doğru çekildiğini farkedemedim. Bazı eskizler ve sulu boyalar başladı, 1976 da da yağlı boyalar. O günlerde ülkenin gündeminde olmayan unutulmuş insanlar ve kayalar, görmezlikten gelinen tarih resimlerde imgeleşmeye başladı. "Deniz" konusunun bütün sanat dalları içinde Resim sanatının en büyük ifade biçimlerinden biri olmasından (özellikle Romantizm döneminde) güç alarak resimlere devam ettim. Deniz'in o mitolojik umursamırlığı, gücü, verdiği korku ve sevgi, ressam, fırçayı ve boyayı sevmesi, pitoresk çözümlerin dışında yeni mekân ve plastik öğeler, hayal gücünü amansız çöş tuban deyişkenliği, simurtanmaflığı ve o tuhaf renkli ve özgün tarihi simdiki yaptığım resimlerin özünü ve sürekliliğini sağlıyor.

önerdiği

ÖZER KABAS
(Şubat '93)